

دانشگاه علم و صنعت ایران

تمرین تئوری سری اول سیستم عامل

دکتر انتظاری

رامین بودرپور

402541206

سوال ۱:

اگه بخوايم سیستم عامل گوشی های هوشمند رو بسازیم، بهترین ساختار **Microkernel** هست. یعنی فقط کارهای اصلی مثل مدیریت حافظه و زمان بندی توی هسته انجام میشه و بقیه کارها مثل درایورها و پروتکل های شبکه میرن توی فضای کاربر. اینطوری:

- امنیت و پایداری سیستم بیشتر میشه چون اگه یه بخش خراب بشه، کل سیستم نمی ریزه
- توسعه و نگهداری راحت تر میشه چون تغییرات توی بخش های مختلف سیستم تأثیر کمتری روی هم دارن
- مصرف انرژی کمتر میشه چون بخش های مختلف سیستم منابع رو بهینه تر استفاده می کنن

البته یه نکته هم هست؛ این ساختار ممکنه کمی عملکرد رو پایین بیاره چون ارتباط بین بخش های مختلف از طریق پیام گذاری انجام میشه که ممکنه زمان بر باشه

سوال ۲:

Multiprogramming یعنی چند تا برنامه رو می ذاری توی حافظه و CPU بینشون جابه جا میشه. اینطوری از زمان های بیکاری CPU استفاده میشه. ولی فقط یه برنامه در هر لحظه اجرا میشه و بقیه منتظر می مونن

Multitasking یعنی CPU می تونه چند تا برنامه رو همزمان اجرا کنه. هر برنامه یه مدت زمان مشخص اجرا میشه و بعد میره سراغ برنامه بعدی. اینطوری کاربر احساس می کنه که همه برنامه ها همزمان در حال اجرا هستن

در واقع، Multitasking یه نوع پیشرفته تر از Multiprogramming هست که منابع رو بهینه تر استفاده می کنه

سوال ۳:

سیستم عامل‌ها برای اینکه امنیت و پایداری بیشتری داشته باشند، از دو حالت User Mode و Kernel Mode استفاده می‌کنند:

• User Mode : برنامه‌های کاربردی توانی این حالت اجرا می‌شنوند و دسترسی محدودی به منابع

سیستم دارند. اینطوری اگه برنامه‌ای خراب بشود، سیستم آسیب نمی‌بیند

• Kernel Mode : هسته سیستم عامل توانی این حالت اجرا می‌شود و دسترسی کامل به منابع

سیستم دارد. این حالت برای کارهای حساس مثل مدیریت حافظه و پردازش درخواست‌های

ورودی/خروجی استفاده می‌شود

این تفکیک باعث می‌شود که سیستم عامل بتوانه منابع را به صورت مؤثر و ایمن مدیریت کند

سوال ۴ :

Race Condition زمانی پیش می‌آید که دو یا چند نخ به طور همزمان به یه منبع مشترک دسترسی پیدا کنند و ترتیب اجرای اون‌ها تأثیرگذار باشد. این می‌توانه باعث رفتارهای غیرمنتظره یا خطای بشود

برای جلوگیری از Race Condition می‌توانیم از روش‌های زیر استفاده کنیم:

• Mutexes : قفل‌هایی که فقط یه نخ می‌تواند در هر لحظه به منبع مشترک دسترسی داشته باشد

• Semaphores : شمارنده‌هایی که تعداد نخ‌های مجاز برای دسترسی به منبع را کنترل می‌کنند

• Monitors : ساختارهایی که دسترسی به منابع مشترک را هماهنگ می‌کنند و از بروز

مشکلات جلوگیری می‌کنند

استفاده از این ابزارها باعث می‌شود که سیستم پایدار و قابل اعتماد باقی بماند

سوال ۵ :

Copy-on-Write یه تکنیک مدیریت حافظه است که وقتی می‌خوای به کپی از داده‌ها بسازی، تا زمانی که نیاز به تغییر نباشه، از کپی کردن جلوگیری می‌کنه. یعنی تا زمانی که داده‌ها تغییر نکنن، از حافظه مشترک استفاده می‌شه و فقط وقتی که یکی از فرآیندها بخواهد داده‌ای رو تغییر بد، کپی انجام می‌شه

مزایای این تکنیک عبارتند از:

- صرفه‌جویی در حافظه چون داده‌ها فقط زمانی کپی می‌شن که تغییر کنن
- افزایش کارایی چون عملیات کپی فقط در صورت لزوم انجام می‌شه
- کاهش زمان ایجاد فرآیندها چون نیازی به کپی کامل داده‌ها نیست

این تکنیک به ویژه در زمان استفاده از سیستم‌عامل‌هایی مثل Linux که از `(fork()` برای ایجاد فرآیند جدید استفاده می‌کنن، کاربرد زیادی داره

سوال ۶:

مدل‌های مختلف نخ‌ها به نحوه مدیریت نخ‌ها در سیستم‌عامل اشاره دارن:

- Many-to-One : چندین نخ کاربر به یه نخ هسته‌ای نگاشت می‌شن. این مدل محدودیت‌هایی داره چون اگه یکی از نخ‌ها مسدود بشه، همه نخ‌ها مسدود می‌شن و نمی‌تونن از پردازنده‌های چند هسته‌ای استفاده کنن
- One-to-One : هر نخ کاربر به یه نخ هسته‌ای اختصاص داره. این مدل امکان استفاده از پردازنده‌های چند هسته‌ای رو فراهم می‌کنه و کارایی بالاتری داره، اما ایجاد نخ‌های زیاد می‌تونه منابع زیادی مصرف کنه

• **Many-to-Many** : چندین نخ کاربر به چندین نخ هسته‌ای نگاشت می‌شن. این مدل

تعادلی بین کارایی و مصرف منابع ایجاد می‌کنه و امکان استفاده بهینه از پردازنده‌ها رو فراهم

می‌کنه

انتخاب مدل مناسب بستگی به نیازهای خاص سیستم و برنامه‌های در حال اجرا داره

سوال ۷ :

Implicit Threading به تکنیک‌هایی اطلاق میشه که در اون‌ها ایجاد و مدیریت نخ‌ها به صورت خودکار توسط سیستم انجام میشه و برنامه‌نویس نیازی به مدیریت دستی نخ‌ها نداره. این تکنیک‌ها شامل موارد زیر می‌شن:

• **Thread Pools** : در این روش، تعدادی نخ از پیش ایجاد می‌شن و در صورت نیاز برای انجام وظایف جدید استفاده می‌شن. این باعث میشه که از ایجاد و نابودسازی مکرر نخ‌ها جلوگیری بشه و کارایی سیستم افزایش پیدا کنه

• **OpenMP** : یه API برای زبان‌های برنامه‌نویسی C، C++ و Fortran است که به برنامه‌نویسان اجازه میده که به راحتی برنامه‌های موازی بنویسن

• **iOS و macOS Grand Central Dispatch (GCD)** : یه تکنولوژی در سیستم عامل‌های iOS و macOS است که مدیریت نخ‌ها رو به صورت خودکار انجام میده

استفاده از این تکنیک‌ها باعث میشه که برنامه‌نویسان تمرکز بیشتری روی منطق برنامه داشته باشن و نیاز به مدیریت پیچیده نخ‌ها نداشته باشن

سوال ۸:

برای مدیریت تعداد زیادی اتصال همزمان، چندین رویکرد وجود داره:

• یک فرآیند به ازای هر اتصال : برای هر اتصال یه فرآیند جدید ایجاد میشه. این رویکرد ساده است، اما مصرف منابع بالایی داره و مقیاس‌پذیری کمی داره

• یک نخ به ازای هر اتصال : برای هر اتصال یه نخ جدید ایجاد میشه. این رویکرد مصرف منابع کمتری نسبت به روش قبلی داره، اما هنوز هم ممکنه با مشکلاتی مثل مسدود شدن نخها مواجه بشه

• استفاده از Thread Pool : تعدادی نخ از پیش ایجاد میشون و برای انجام وظایف مختلف استفاده میشون. این باعث میشه که از ایجاد و نابودسازی مکرر نخها جلوگیری بشه و کارایی سیستم افزایش پیدا کنه

• رویکرد رویداد-محور با O/I غیرمسدود : از یه یا چند نخ برای مدیریت تمامی اتصالات استفاده میشه و عملیات O/I به صورت غیرمسدود انجام میشه. این رویکرد مقیاس پذیری بالایی داره و برای سیستم هایی با تعداد زیاد اتصال مناسب است

انتخاب رویکرد مناسب بستگی به نیازهای خاص سیستم و منابع موجود داره

سوال ۹:

در مدل Many-to-Many، چندین نخ کاربر به چندین نخ هسته ای نگاشت میشون. این مدل مزایای زیادی داره، اما ممکنه با مشکلاتی هم مواجه بشه:

• مسدود شدن نخها : اگه یکی از نخهای هسته ای به دلیل عملیات O/I مسدود بشه، ممکنه نخهای کاربر مرتبط با اون هم مسدود بشن. برای جلوگیری از این مشکل، از Scheduler استفاده میشه. در این روش، هسته سیستم عامل به کتابخانه نخ کاربر اطلاع میده که نخ هسته ای مسدود شده، تا کتابخانه نخ بتوانه نخهای کاربر رو به نخهای هسته ای دیگه نگاشت کنه و از مسدود شدن جلوگیری بشه

• مدیریت پیچیده : مدیریت نخها در این مدل ممکنه پیچیده باشه، چون نیاز به هماهنگی بین هسته و کتابخانه نخ کاربر داره. برای ساده تر کردن این مدیریت، از تکنیک هایی مثل OpenMP و Thread Pools استفاده میشه